C/2026/3922

1.9.2026

DOPORUČENÍ RADY

ze dne 10. července 2026,

k hospodářské a sociální politice, politice zaměstnanosti a strukturální a rozpočtové politice Španělska

(C/2026/3922)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1263 ze dne 29. dubna 2024 o účinné koordinaci hospodářských politik a mnohostranném rozpočtovém dohledu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ([1]), a zejména na čl. 3 odst. 3 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Nařízení (EU) 2024/1263 stanoví cíle rámce správy ekonomických záležitostí, jehož účelem je podporovat zdravé a udržitelné veřejné finance, udržitelný a inkluzivní růst a odolnost prostřednictvím reforem a investic a bránit nadměrným schodkům veřejných financí. Nařízení stanoví, že Rada a Komise vykonávají mnohostranný dohled v rámci evropského semestru v souladu s cíli a požadavky stanovenými ve Smlouvě o fungování Evropské unie (SFEU). Evropský semestr zahrnuje zejména definování doporučení pro jednotlivé země a dohled nad jejich prováděním.

([1]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1263 ze dne 29. dubna 2024 o účinné koordinaci hospodářských politik a mnohostranném rozpočtovém dohledu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1466/97 (Úř. věst. L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

(2) Dne 25. listopadu 2025 přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 zprávu mechanismu varování 2026, v níž není Španělsko uvedeno jako jeden z členských států, u nichž je třeba provést hloubkový přezkum. Komise rovněž přijala doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny, doporučení pro doporučení Rady o lidském kapitálu v Evropské unii a návrh společné zprávy o zaměstnanosti 2026, která analyzuje provádění hlavních směrů politik zaměstnanosti a zásad evropského pilíře sociálních práv. Rada přijala doporučení týkající se hospodářské politiky eurozóny ([2]) dne 21. dubna 2026 a společnou zprávu o zaměstnanosti a doporučení o lidském kapitálu dne 9. března 2026.

(3) Dne 29. ledna 2025 zveřejnila Komise Kompas konkurenceschopnosti, strategický rámec, jehož cílem je posílit globální konkurenceschopnost Unie v příštích pěti letech. Za klíčové pilíře udržitelného hospodářského růstu označuje tři transformační požadavky týkající se inovací, dekarbonizace a konkurenceschopnosti a také bezpečnost. Kompas konkurenceschopnosti se od svého zveřejnění promítá do činností v rámci evropského semestru, čímž se zajišťuje, aby hospodářské politiky členských států byly v souladu se strategickými cíli EU a při správě ekonomických záležitostí byl uplatňován jednotný přístup, který podporuje udržitelný růst, inovace a odolnost v celé Unii.

(4) I v roce 2026 probíhá evropský semestr pro koordinaci hospodářských politik souběžně s prováděním Nástroje pro oživení a odolnost, jež je nyní ve své závěrečné fázi ([3]). Plány pro oživení a odolnost měly spolu s financováním z politiky soudržnosti zásadní význam pro plnění politických priorit v rámci evropského semestru, neboť měly za úkol účinně řešit všechny nebo významnou část výzev identifikovaných v příslušných doporučeních pro jednotlivé země vydaných v nedávných cyklech, a programy financované z evropské politiky soudržnosti musely k doporučením pro jednotlivé země přihlížet. Vzhledem k tomu, že doba platnosti Nástroje pro oživení a odolnost se blíží ke konci, je nezbytné reformy a investice podporované a prováděné v jeho rámci udržet a stavět na nich, zejména pokud jde o reformy a investice, které přispívají k řešení výzev uvedených v doporučeních pro jednotlivé země.

(5) Dne 3. června 2026 Komise zveřejnila zprávu o Španělsku pro rok 2026. Posoudila pokrok, který Španělsko učinilo při plnění doporučení z roku 2025, a zhodnotila, jak provádí svůj plán pro oživení a odolnost. Na základě této analýzy identifikovala nejnaléhavější výzvy, kterým tato země čelí. Posoudila rovněž pokrok Španělska při provádění evropského pilíře sociálních práv a v plnění hlavních cílů Unie v oblasti zaměstnanosti, dovedností a snižování chudoby a sociálního vyloučení, jakož i pokrok při dosahování cílů OSN v oblasti udržitelného rozvoje.

(6) Dne 21. ledna 2025 přijala Rada na základě posouzení a doporučení Komise doporučení, kterým schválila národní střednědobý fiskálně-strukturální plán Španělska ([4]). Plán se vztahuje na období 2025 až 2028 a zahrnuje fiskální korekci rozloženou do čtyř let. Rada doporučila následující maximální tempo růstu čistých výdajů: 3,7 % v roce 2025, 3,5 % v roce 2026, 3,2 % v roce 2027 a 3,0 % v roce 2028, což odpovídá maximálnímu kumulativnímu tempu růstu počítanému vůči základnímu roku 2023 ve výši 9,2 % v roce 2025, 13,0 % v roce 2026, 16,6 % v roce 2027 a 20,1 % v roce 2028.

([2]) Úř. věst. C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj.

([3]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost (Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([4]) Doporučení Rady ze dne 21. ledna 2025, kterým se schvaluje střednědobý fiskálně-strukturální plán Španělska (Úř. věst. C, C/2025/643, 10.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/643/oj).

(7) Útočná válka Ruska proti Ukrajině a její důsledky představují pro Evropskou unii existenční výzvu. Komise vyzvala členské státy, aby zažádaly o aktivaci národní únikové doložky Paktu o stabilitě a růstu koordinovaným způsobem s cílem podpořit úsilí EU o rychlé a výrazné navýšení výdajů na obranu ([5]), a Evropská rada na svém zasedání dne 6. března 2025 tento návrh uvítala. Na základě žádosti Španělska přijala Rada dne 12. června 2026 na doporučení Komise doporučení, kterým se Španělsku umožňuje odchýlit se od doporučených maximálních temp růstu čistých výdajů ([6]). Období aktivace národní únikové doložky (2025–2028) umožňuje Španělsku změnit své priority veřejných výdajů nebo zvýšit příjmy vládních institucí tak, aby trvale vyšší výdaje na obranu neohrozily střednědobou udržitelnost veřejných financí.

(8) Dne 30. dubna 2026 předložilo Španělsko roční zprávu o pokroku 2026 ([7]), pokud jde o dodržování doporučeného maximálního tempa růstu čistých výdajů, provádění souboru reforem a investic, které jsou podkladem pro prodloužení období korekce, a o provádění reforem a investic, které mají reagovat na hlavní výzvy vymezené v jemu určených doporučeních v rámci evropského semestru. Roční zpráva o pokroku rovněž zohledňuje zprávy, které Španělsko dvakrát za rok podává o pokroku dosaženém při provádění plánu pro oživení a odolnost v souladu s článkem 27 nařízení (EU) 2021/241.

(9) Růst reálného HDP v roce 2025 činil 2,8 % a inflace měřená HISC činila 2,7 %. Prognóza Komise z jara 2026 předpokládá růst reálného HDP v roce 2026 o 2,4 % a v roce 2027 o 1,9 % a inflaci měřenou HISC v roce 2026 na úrovni 3,0 % a v roce 2027 na úrovni 2,5 %.

(10) Na základě údajů poskytnutých Eurostatem ([8]) se schodek veřejných financí Španělska snížil z 3,2 % HDP v roce 2024 na 2,4 % HDP v roce 2025. Snížení schodku v roce 2025 je především odrazem dobrých výsledků na straně příjmů, postupného ukončování opatření v oblasti energetiky a rovněž úsilí o fiskální konsolidaci. Prognóza Komise z jara 2026 předpokládá na základě politických opatření známých ke dni její uzávěrky, že v roce 2026 bude schodek veřejných financí činit 2,4 % HDP a v roce 2027 pak 2,0 % HDP. Stabilizace v roce 2026 je především odrazem pozitivního vývoje příjmů, který kompenzuje různé soubory opatření ke zmírnění následků povodní v některých regionech a krize na Blízkém východě. Snížení schodku v roce 2027 odráží především nižší náklady na mimořádná opatření související s povodněmi a ukončení opatření v oblasti energetiky.

(11) Na základě odhadů Komise byla orientace fiskální politiky ([9]), která zahrnuje výdaje financované z vnitrostátních zdrojů i z prostředků EU, v roce 2025 víceméně neutrální. Předpokládá se, že v roce 2026 bude expanzivní v rozsahu 0,3 % HDP a v roce 2027 restriktivní v rozsahu 0,5 % HDP.

([5]) Sdělení Komise „Accommodating increased defence expenditure within the Stability and Growth Pact“ (Zohlednění zvýšených výdajů na obranu v rámci Paktu o stabilitě a růstu), Brusel, 19. března 2025, C(2025) 2000 final.

([6]) Doporučení Rady ze dne 12. června 2026, kterým se Španělsku umožňuje odchýlit se od maximálních temp růstu čistých výdajů stanovených Radou podle nařízení (EU) 2024/1263 (aktivace národní únikové doložky) (Úř. věst. C, C/2026/3314, 18.6.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/3314/oj).

([7]) Roční zprávy o pokroku z roku 2026 jsou dostupné na adrese: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_cs.

([8]) Eurostat – Euro Indicators, 22. dubna 2026.

([9]) Nastavení fiskální politiky je definováno jako měřítko roční změny základního stavu veřejných rozpočtů. Jeho cílem je posoudit ekonomický impuls plynoucí z fiskálních politik, a to jak z těch, které jsou financovány z vnitrostátních zdrojů, tak z těch, které jsou financovány z rozpočtu EU. Nastavení fiskální politiky se měří jako rozdíl mezi i) střednědobým potenciálním růstem a ii) změnou primárních výdajů očištěných o diskreční opatření na straně příjmů a se zahrnutím výdajů financovaných z nevratné podpory (grantů) z Nástroje pro oživení a odolnost a dalších fondů Unie.

(12) Na základě údajů poskytnutých Eurostatem ([10]) se veřejný dluh Španělska snížil ze 101,6 % HDP na konci roku 2024 na 100,7 % HDP na konci roku 2025. Ke snížení míry zadlužení v roce 2025 přispěl zejména silný růst nominálního HDP a snížení schodku. Prognóza Komise z jara 2026 předpokládá, že na základě politických opatření známých ke dni její uzávěrky se poměr dluhu k HDP do konce roku 2026 sníží na 99,6 % a do konce roku 2027 dále na 98,9 %. Snížení v roce 2026 odráží především růst nominálního HDP, který předstihuje náklady na obsluhu dluhu. Ke snížení míry zadlužení v roce 2027 přispěl zejména silný růst nominálního produktu a snížení schodku.

(13) Na základě prognózy Komise z jara 2026 činily v roce 2025 celkové výdaje vládních institucí Španělska na obranu 1,0 % HDP, což odpovídá nárůstu o 0,1 procentního bodu HDP ve srovnání s referenčním rokem 2024. Podle prognózy Komise z jara 2026 se předpokládá, že v roce 2026 dosáhnou 1,2 % HDP, což odpovídá nárůstu o 0,3 procentního bodu HDP oproti roku 2024 ([11]).

(14) Unie nadále čelí riziku narušení dodávek energie a zvýšené volatility cen, což je dále umocněno geopolitickým napětím, jež má dopad na světové trhy s ropou a zemním plynem. Zkušenosti z energetické krize v letech 2022–2023 ukázaly, že rozsáhlá a necílená opatření s sebou nesou velké fiskální náklady a jsou sociálně a ekonomicky neefektivní. Od vypuknutí války na Blízkém východě v únoru 2026 přijalo Španělsko opatření fiskální politiky ke zmírnění dopadu vysokých cen energií na domácnosti a podniky ([12]). Patří mezi ně necílené snížení sazeb DPH u paliv, elektřiny a zemního plynu, jakož i necílené snížení spotřebních daní z elektřiny a paliv. Kromě toho orgány zavedly cílená podpůrná opatření, jako jsou dotace pro profesionální dopravce a zemědělce, přímá podpora pro energeticky náročná průmyslová odvětví, snížení poplatků za elektrickou síť a podpora programů sociálních bonusů v oblasti tepelné energie a podzemních zásobníků paliva. U některých z těchto opatření skončila platnost 1. června, zatímco u většiny zbývajících opatření by se tak mělo stát 30. června 2026 ([13]), i když některá mají zůstat zachována až do první části roku 2027. Podle prognózy Komise z jara 2026 se předpokládá, že fiskální náklady na tato opatření budou v roce 2026 činit přibližně 0,3 % HDP. Pokud by všechna tato opatření zůstala v platnosti do konce roku 2026, činily by v roce 2026 jejich fiskální náklady podle odhadů Komise 0,6 % HDP.

(15) Podle výpočtů Komise dosáhlo tempo růstu čistých výdajů ve Španělsku v roce 2025 výše 4,8 % a za roky 2024 a 2025 kumulativně 9,3 %. Růst čistých výdajů v roce 2025 je vyšší než doporučené maximální tempo růstu, přičemž odpovídá odchylce ve výši 0,4 % HDP v ročním vyjádření. Vezmou-li se v úvahu roky 2024 a 2025 dohromady, je kumulativní tempo růstu čistých výdajů rovněž vyšší než doporučené maximální tempo růstu a odpovídá kumulativní odchylce 0,1 % HDP. Předpokládaná odchylka je však na základě současných odhadů výdajů na obranu v mezích flexibility národní únikové doložky.

(16) Podle výpočtů Komise se předpokládá, že tempo růstu čistých výdajů ve Španělsku dosáhne v roce 2026 výše 5,1 % a za roky 2024, 2025 a 2026 kumulativně 14,9 %. Předpokládaný růst čistých výdajů v roce 2026 je vyšší než doporučené maximální tempo růstu, přičemž odpovídá odchylce ve výši 0,6 % HDP v ročním vyjádření. Vezmou-li se v úvahu roky 2024, 2025 a 2026 dohromady, je předpokládané kumulativní tempo růstu čistých výdajů rovněž vyšší než doporučené maximální tempo růstu a odpovídá kumulativní odchylce 0,7 % HDP. S ohledem na flexibilitu vyšších výdajů na obranu, kterou poskytuje národní úniková doložka, a s přihlédnutím k celkovému období let 2024, 2025 a 2026, činí předpokládaná kumulativní odchylka čistých výdajů 0,4 % HDP.

([10]) Eurostat – Euro Indicators, 22. dubna 2026.
([11]) Definice výdajů na obranu podle NATO se liší od vymezení podle COFOG oddílu Obrana. Kromě toho by se mohly vyskytnout rozdíly způsobené vlivem doby zachycení výdajů, zejména u vojenského vybavení, neboť výkaznictví podle NATO se neřídí pravidly, která se pro dobu zachycení používají v národních účtech.
([12]) Situace ke dni uzávěrky prognózy Komise z jara 2026 (4. května 2026).
([13]) Po uzávěrce prognózy Komise z jara 2026 skončila platnost snížení DPH u elektřiny a plynu a snížení spotřební daně z elektřiny.

(17) Doporučení, kterým se schvaluje střednědobý plán Španělska, upřesňuje soubor reforem a investic, které jsou podkladem pro prodloužení období korekce, spolu s harmonogramem jejich provádění. S přihlédnutím k informacím, které Španělsko poskytlo ve své roční zprávě o pokroku, Komise konstatuje, že provádění klíčových opatření těchto reforem a investic se lhůtou stanovenou do 30. dubna 2026 se zdá být v zásadě na dobré cestě. Daňová reforma se stále posuzuje a reforma daňových zvýhodnění spolu se dvěma opatřeními souvisejícími s digitální transformací vzdělávání budou posouzeny v rámci poslední platby z plánu pro oživení a odolnost. Pokud jde o opatření ke zlepšení řízení dočasné pracovní neschopnosti, podepsala dohody o partnerství s Národním ústavem sociálního zabezpečení většina regionů, přičemž dohody se vzájemnými pojišťovnami podepsalo pouze pět regionů a dvě autonomní města. Pokud jde o uznávání diplomů, byla přijata a provedena ministerská vyhláška, která stanoví pokyny týkající se postupů uznávání a rovnocennosti zahraniční vysokoškolské kvalifikace. Komise se domnívá, že Španělsko celkově splnilo své závazky uspokojivým způsobem ([14]).

(18) Průměrný podíl zdanění práce na celkových daňových příjmech Španělska se zvýšil z průměrných 48,7 % v dílčím období 2015–2019 na 51,8 % v dílčím období 2020–2024, přičemž průměr EU zůstal ve stejném období nezměněn na 51,4 %. Vyšší příjmy ze zdanění práce objasňují 90 % nárůstu daňového zatížení Španělska v posledním desetiletí, což odráží rostoucí závislost na zdanění práce. Nulová indexace pásem daně z příjmu fyzických osob a zvýšení sazeb sociálního pojištění urychlily posun Španělska v oblasti zdanění práce. Podíl příjmů ze zdanění z práce na HDP (19,0 % v roce 2024) však zůstává pod průměrem EU (20,3 %). Naproti tomu příjmy ze spotřebních a environmentálních daní jsou pod průměrem EU, a to jak jako podíl na HDP, tak jako podíl na celkových daňových příjmech. Příjmy z environmentální daně činily ve Španělsku 1,6 % HDP, zatímco v EU to bylo 2,1 %. Španělsko má nejvyšší výpadky příjmů zapříčiněné politikou v oblasti z DPH v EU, které vyplývají z jednoho z nejvyšších výpadků příjmů zapříčiněných sazbou DPH a nejvyššího výpadku příjmů zapříčiněného osvobozením od DPH na základě vnitrostátní politiky. Mezi kategoriemi, na které se vztahují preferenční sazby DPH, vynikají restaurace a ubytovací služby, které mají velký dopad na rozpočet při velmi omezeném přerozdělovacím účinku. Omezenějším využíváním preferenčních sazeb DPH by se přispělo ke zjednodušení daňového systému. Navzdory některým nedávným hodnocením (provedeným zejména Nezávislou fiskální institucí, AIReF) chybí systematický přístup k posuzování účinnosti daňových výdajů. Kvalitu veřejných financí by mohlo zvýšit lepší konsolidované vykazování a systematické posuzování všech daňových výdajů na všech územních úrovních.

(19) Aby byla zajištěna široká podpora pro úspěšné provádění unijních nástrojů financování, jakož i v kontextu evropského semestru, je i nadále nezbytné zapojovat do procesu místní a regionální orgány, sociální partnery, občanskou společnost a další příslušné zainteresované strany, a to systematicky, smysluplně a včas.

(20) Provádění programů politiky soudržnosti zůstává ve Španělsku pod průměrem EU jak z hlediska výběru projektů, tak z hlediska vyplácení prostředků – toto se týká podpory z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR), Fondu pro spravedlivou transformaci (FST) a Evropského sociálního fondu plus (ESF+). Je důležité zvýšit a urychlit úsilí o zajištění rychlého provádění investic a zároveň maximalizovat jejich reálný dopad. Španělsko již na základě svých programů politiky soudržnosti přijímá opatření na podporu konkurenceschopnosti a růstu. Zároveň nadále čelí výzvám, pokud jde o účinné provádění politiky soudržnosti, v oblasti výzkumu a inovací, nesouladu mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi, sociálního začleňování, řízení a prevence rizik spojených se změnou klimatu a podpory spravedlivé transformace. Je nezbytné zajistit, aby byly nové investice, které Španělsko uvádí ve svém přezkumu fondů politiky soudržnosti v polovině období, zejména ty, které souvisejí s pěti prioritami stanovenými v nařízení o přezkumu v polovině období ([15]), realizovány rychle a účinně.

([14]) Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropské centrální bance, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru, Výboru regionů a Evropské investiční bance, Evropský semestr 2026 – jarní balíček (COM(2026) 200 final).

([15]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2025/1914 ze dne 18. září 2025, kterým se mění nařízení (EU) 2021/1058 a (EU) 2021/1056, pokud jde o zvláštní opatření k řešení strategických výzev v souvislosti s přezkumem v polovině období.

(21) Španělsko čelí řadě výzev v oblasti fiskální udržitelnosti, produktivity, účinných a udržitelných investic do inovací, regulační a administrativní zátěže, výkonnosti justičního systému, propojení vědy a podnikání, přístupu k financím, přizpůsobení se změně klimatu a odolnosti infrastruktury, vodního hospodářství, elektrické sítě, nabídky sociálního a cenově dostupného bydlení, dětské chudoby, nesouladu mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi a účinnosti systému zdravotní péče.

(22) Španělsko iniciovalo rámec pro spolupráci s cílem určit a řešit překážky v oblasti regulace a snížit roztříštěnost regulace v jednotlivých regionech; nicméně toto úsilí je třeba zvýšit a urychlit. „Režim 20“ umožňuje spolupráci mezi celostátní, regionální a místní úrovní španělské správy. V průběhu roku 2025 bylo dosaženo pokroku v oblastech, jako je udělování podnikatelských oprávnění, digitální štítky, instalace dobíjecích míst, certifikáty energetické účinnosti, instalace nízkého napětí a snížení regulační roztříštěnosti. Tento přístup slouží ke koordinaci reforem v oblastech, na nichž panuje shoda; je však třeba vyvinout další úsilí k odstranění překážek a k tomu, aby byl „Režim 20“ využit k provedení dalších strukturálních změn. Přísnost regulace je navíc obzvláště vysoká v maloobchodě. Tato administrativní složitost negativně ovlivňuje zakládání podniků kvůli náročným licenčním a povolovacím postupům, což vytváří další překážky vstupu na trh a investování a vede to současně k poškozování spotřebitele. Španělsku by prospělo další harmonizace pro maloobchodníky s cílem zlepšit podnikatelské prostředí a podpořit hospodářskou soutěž, zejména v oblasti maloobchodního prodeje léčiv. Přetrvávají překážky obchodu se zbožím uvnitř EHP, například v oblasti balení a označování. Rozdíly v předpisech v jednotlivých španělských regionech dále zvyšují náklady na dodržování předpisů a vytvářejí překážky pro podniky působící napříč regiony i podniky z jiných zemí EU, což omezuje výběr a zvyšuje ceny pro spotřebitele.

(23) Španělsko zavedlo řadu právních reforem s cílem zvýšit organizační, digitální a procesní účinnost svého justičního systému. Jejich účinné provádění však závisí na zajištění přiměřených, trvalých investic a jejich spravedlivém rozdělení mezi regiony. Španělské soudnictví se potýká s nedostatkem zaměstnanců, neboť v porovnání s počtem obyvatel je soudců relativně málo. Zároveň se zvyšuje počet předčasných odchodů do důchodu a narůstá počet soudních sporů. To značně zatěžuje soudce ve službě a přispívá k přetrvávajícím soudním průtahům, které mají nepříznivý dopad na právníky, podniky i občany. Navíc rozdíly v úrovni digitalizace v jednotlivých regionech spolu s omezenou interoperabilitou mezi systémy správy případů nadále omezují celkovou kvalitu a účinnost soudních procesů. K posílení institucionálního rámce a zlepšení podnikatelského prostředí je proto nezbytné zvýšit výkonnost justičního systému zajištěním odpovídajícího počtu zaměstnanců při zachování standardů pro nábor, jakož i harmonizovanou digitalizací ve všech regionech a plnou interoperabilitou systémů správy případů.

(24) Přestože výzkum a vývoj v uplynulém desetiletí mírně vzrostl, představují nízké soukromé investice do něj i nadále jedno z hlavních omezení. Rozvoji podnikání a inovací brání roztříštěná podnikatelská struktura, v níž převažují mikropodniky s nízkou přidanou hodnotou. Španělsko zavedlo v rámci plánu pro oživení a odolnost příslušné reformy, například zákon o zakládání podniků a jejich růstu a zákon o startupech. Je však třeba přijmout další opatření k odstranění finančních a administrativních překážek, které brání inovacím v podnikání, a ke snížení rozdílů v produktivitě.

(25) Omezené a nerovnoměrně rozložené výdaje na výzkum a vývoj jsou ve Španělsku do značné míry soustředěny v některých regionech, a proto nestačí ke stimulaci celkových výdajů podniků na výzkum a vývoj v celé zemi. Existuje prostor pro zvýšení veřejných výdajů na výzkum a vývoj (s cílem do roku 2030 dosáhnout 1,25 % HDP) a snížení jejich závislosti na fondech EU při současném zajištění vyváženějšího územního rozložení. Kombinací vyšších veřejných investic s cílenými daňovými pobídkami a zjednodušenými granty by se přispělo k přilákání soukromých investic a podpořila by se odvětví s vysokou přidanou hodnotou. Pravidelné následné hodnocení kombinace politik v oblasti inovací na území státu by pomohlo komercionalizovat výzkum, zvýšit soukromé investice do výzkumu a vývoje a zároveň zajistit, aby bylo úsilí zaměřeno na dosažení celkových cílů politiky.

(26) Slabá spolupráce mezi akademickou obcí a průmyslem omezuje inovace v podnicích a růst produktivity, a to navzdory novelizovanému zákonu o vědě, technologiích a inovacích a zákonu o vysokých školách. Veřejné programy zavedené za účelem podpory soukromých investic do výzkumu a vývoje měly navíc jen slabý dopad, a to zejména kvůli jejich složitosti a nedostatku pobídek pro podniky a akademickou obec. Posílením zprostředkovatelů znalostí, úpravou pobídek na vysokých školách a ve veřejných výzkumných organizacích směrem k aplikovaným inovacím a zlepšením financování podle výkonnosti by se podpořil specializovaný výzkum založený na spolupráci a inovační výstupy na vysokých školách a ve výzkumných institucích.

(27) Přístup k financování růstu zůstává důležitou překážkou expanze podniků. Trhy s rizikovým kapitálem a kapitálovými nástroji se sice postupně rozvíjejí, avšak stále nejsou na dostatečné úrovni a financování španělských podniků do značné míry závisí na bankovních úvěrech. Alokace soukromých úspor zároveň nepodporuje dostatečně expanzi inovativních podniků. Investice do vlastního a rizikového kapitálu ze strany doplňkových důchodových systémů by bylo možné stimulovat zavedením automatického zařazení a zmírněním limitů týkajících se investičního portfolia. Kromě toho je třeba zlepšit schopnosti startupů v oblasti přenosu znalostí, sítě, spolupráci a přeměnu výzkumu na komerční inovace. Tyto faktory společně nadále brání přesunu zdrojů směrem k produktivnějším činnostem. Jako klíčové faktory, které jsou příčinou neschopnosti mladých podniků rychle se rozvíjet, uvádí MMF ([16]) nedostatečnou velikost trhu a nedostatečný přístup ke kapitálovému financování. Přístup podniků k financování lze usnadnit podporou většího využívání tržního financování a posílením propojení mezi podniky a účastníky kapitálového trhu. Dynamiku soukromých investic navíc omezuje nedostatečná diverzifikace zdrojů financování. Podle OECD ([17]) uváděla v roce 2023 velká část španělských podniků, zejména malých a středních, nedostatek dostupného financování jako významnou dlouhodobou překážku investic.

(28) Víceúrovňová správa ve Španělsku komplikuje zajištění soudržné reakce na rostoucí klimatická rizika. Nedostatečná koordinace mezi celostátními, regionálními a místními orgány snižuje účinnost opatření k řešení přírodních nebezpečí, včetně povodní a přírodních požárů. Je nezbytné posílit vertikální koordinaci (mezi celostátními a regionálními orgány) i horizontální koordinaci (mezi regiony). K tomu by se mělo přispět dalším vyjasněním pravomocí a omezením překrývání úkolů v rámci fází prevence, připravenosti, reakce a obnovy, jakož i posílením mechanismů monitorování a hodnocení, zejména s využitím informací od Konsorcia pro pojistné náhrady.

(29) V důsledku dlouhodobého poklesu srážek a sněhové pokrývky, zvyšujících se teplot a rostoucí vyprahlostí půdy jsou vodní zdroje ve Španělsku pod stále větším tlakem. Rozsáhlé části země – zejména sušší jižní, vnitrozemské a ostrovní oblasti – se potýkají s nedostatkem vody, neboť poptávka, zejména ze strany průmyslu, zemědělství, cestovního ruchu a výroby energie, převyšuje udržitelně dostupné zdroje. Stále je třeba vyvinout další úsilí k zajištění udržitelnějšího přístupu k hospodaření s vodou. To by mělo zahrnovat silnější cenové pobídky na podporu účinnějšího využívání vody, lepší koordinaci a provádění vodohospodářských politik na všech úrovních správy a zefektivnění rozhodovacích postupů. Zároveň je třeba zajistit účinné provádění směrnice o čištění městských odpadních vod, rozšířit opětovné využívání vody a investovat do infrastruktury s cílem zvýšit výkonnost a odolnost vodohospodářského systému. Za tímto účelem je také zásadní podpora rozvoje přírodě blízkých řešení, včetně revitalizace toků a obnovy vodních útvarů.

(30) Španělsko sice získalo značnou podporu pro své úsilí o přizpůsobení se změně klimatu a její zmírňování, a to i z fondů EU, avšak k zabezpečení kritické infrastruktury, zejména železnic a silnic, jsou zapotřebí další opatření i investice. Řešení klimatických rizik vyžaduje systematické sledování významných aktiv spolu s prováděním modernizačních opatření s vysokým dopadem. Kromě zlepšení infrastruktury je nezbytné investovat do přírodě blízkých řešení, včetně zajištění udržitelných lesů a půdy odolných vůči klimatu. Tím by se zároveň přispělo k sekvestraci uhlíku, a to prevencí přírodních požárů, obnovou poškozených lesů a ochranou ekosystémů bohatých na uhlík. Přírodě blízká řešení by měla posílit odolnost vůči extrémním klimatickým jevům, a to například obnovou mokřadů pro ochranu před povodněmi a hospodařením s půdou k zajištění mírnějších dopadů sucha.

([16]) Mezinárodní měnový fond (2025), *Španělsko: konzultace z roku 2025 podle článku IV – tisková zpráva a zpráva zaměstnanců*, zprávy zaměstnanců MMF o jednotlivých zemích, č. 2025/121. K dispozici na adrese: https://doi.org/10.5089/9798229012782.002.

([17]) Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj. (2025). *Hospodářské průzkumy OECD: Španělsko 2025* (sv. 2025/22, listopad). Paříž: OECD Publishing. https://doi.org/10.1787/abc5c435-en.

(31) Rizika související s klimatem představují pro španělskou ekonomiku a společnost významnou hrozbu. V letech 1980 až 2024 vedly extrémní povětrnostní jevy ke značným lidským i hospodářským ztrátám, jež dosáhly 119,6 miliardy EUR. Vzhledem ke zvyšující se četnosti a závažnosti těchto rizik je pro posílení odolnosti nezbytné pečlivě sledovat dlouhodobou finanční udržitelnost španělského rámce pro financování v případě katastrof, a to dalším rozšířením využívání mechanismů pojištění proti klimatickým rizikům s cílem posílit finanční připravenost na budoucí šoky.

(32) Španělsko dosahuje pokroku při zavádění obnovitelných zdrojů energie a má jeden z nejvyšších instalovaných výkonů větrné a solární energie v EU, díky čemuž se španělská ekonomika stává stále více nezávislou na krizích spojených s cenami energií. Pro podporu integrace obnovitelných zdrojů energie do španělského energetického mixu je však zapotřebí pokračovat v dalším rozvoji sítí a řešení pro ukládání energie. Další pokrok se odráží v nedávno přijatém královském nařízení s mocí zákona 7/2026 ze dne 20. března, které zefektivňuje povolovací postupy a postupy připojování k síti pro projekty elektrifikace a energie z obnovitelných zdrojů, včetně přednostního zacházení s vyspělými a strategickými projekty. Problémy přetrvávají u připojování k síti, zejména při prioritizaci životaschopných projektů. Předpokládá se například, že další projekty, jež se v současné době připravují, zvýší celkovou kapacitu ukládání. Španělsko musí podniknout nezbytné kroky ke zvýšení odolnosti a flexibility svých elektrizačních soustav a také k ukončení „režimu zesíleného provozu“. V zájmu zajištění stability sítě provozovatel přenosové soustavy aktivně využívá plynové elektrárny k udržení stability napětí do doby, než budou provedeny další reformy a investice k posílení regulace napětí. Země také potřebuje další investice do zvýšení úrovně přeshraničního propojení elektroenergetických soustav, jež v současné době dosahuje 3,11 % a je mnohem nižší než cíl pro rok 2030 ve výši 15 %. Pro dosažení tohoto cíle je i nadále zásadní podporovat odhodlání a spolupráci dotčených zemí. Složité povolovací postupy pro průmyslová zařízení a potřeba dalších opatření na straně poptávky mohou bránit investicím do dekarbonizace zpracovatelské výroby v zemi. Klíčovým problémem zůstávají stále vysoké emise skleníkových plynů ze silniční dopravy, které představují téměř polovinu španělských emisí v rámci sdílení úsilí. Další úsilí je také zapotřebí, aby Španělsko dosáhlo svých cílů v oblasti energetické účinnosti stanovených do roku 2030. Zejména by byly zapotřebí další investice ke zlepšení poměru energetické účinnosti veřejných a soukromých budov a zároveň k řešení problému energetické chudoby, která postihuje 15,9 % celkové populace, což je jeden z nejvyšších podílů v EU, a týká se zejména domácností ohrožených chudobou. Zatížení španělských domácností náklady na energii však v posledních letech kleslo. Emise z budov se v roce 2024 zvýšily o 2,6 % a tvořily přibližně 19 % celkových emisí v odvětvích sdílení úsilí. To odráží přetrvávající problémy v oblasti energetické náročnosti fondu budov a zdůrazňuje potřebu snížit závislost na vytápění a chlazení, jež se opírají o fosilní paliva.

(33) Španělský trh s bydlením zůstává pod silným tlakem kvůli přetrvávajícím problémům s nabídkou, zejména v oblastech s vysokou poptávkou. Ve spojení s rostoucí poptávkou po bydlení to vyvolává tlak na růst cen. Nedostatek bytů je nejvíce v městských a metropolitních oblastech a v pobřežních oblastech s vysokým podílem cestovního ruchu. Naléhavě potřebnou výstavbu nových bytů v současnosti omezuje řada faktorů na straně nabídky, včetně omezené dostupnosti zastavitelných pozemků, pomalých administrativních postupů a vyřizování povolení. Překonáním těchto překážek rozvoje při zachování plnění environmentálních cílů se může přispět k překonání některých omezení, která zpomalují rozvoj v oblasti bydlení. Kromě toho roste počet bezdomovců.

(34) Španělsko má jeden z nejmenších bytových fondů sociálního bydlení v celé EU, který představuje méně než 2 % celkové nabídky bydlení, zatímco průměr EU činí zhruba 7 %. To zvyšuje tlak na trhu s nájemním bydlením a přispívá k růstu cen bydlení. Stávající fond sociálního bydlení je navíc nerovnoměrně rozmístěn po celé zemi a neodráží potřeby území, kde je poptávka výraznější. Velká část země je postižena vylidňováním, přičemž růst počtu obyvatel se soustřeďuje především v pobřežních oblastech a v okolí hlavního města. Řešení značného deficitu sociálního bydlení rozšířením počtu sociálních bytů, zejména v oblastech, které jsou více postiženy omezením dostupnosti, má zásadní význam pro podporu politiky sociálního zabezpečení a zajištění cenově dostupného bydlení. Podpora sociálního nájemního bydlení je zároveň důležitá k zajištění flexibility bydlení v průběhu celého životního cyklu a přizpůsobení se měnícím se potřebám domácností. Navíc umožňuje přímý a včasný přístup k cenově dostupným bytům, aniž by se vyžadovaly dlouhodobé závazky, dodatečné vstupní náklady a omezení způsobilosti ve srovnání s programy nákupu sociálního bydlení. Systém sociálního bydlení je stále do značné míry závislý na veřejném financování. Zajištění dlouhodobé udržitelnosti vyžaduje také vytvoření předvídatelných mechanismů financování, například prostřednictvím znovupoužití výnosů nebo programů revolvingových fondů, které přispějí ke snížení závislosti na státním rozpočtu.

(35) Dětská chudoba zůstává ve Španělsku významným problémem v kontextu celkově vysoké míry chudoby a přetrvávajících vysokých příjmových nerovností. V roce 2024 bylo více než každé čtvrté dítě ve Španělsku ohroženo chudobou nebo sociálním vyloučením, což zemi řadí mezi země s nejslabšími výsledky v EU. Některé skupiny jsou obzvláště zranitelné, zejména děti v domácnostech rodičů samoživitelů nebo v početných domácnostech, dále děti, jejichž rodiče mají nízkou úroveň vzdělání, a také romské děti a děti migrantů. Ačkoliv nedávno přijatá opatření přispěla k určitému zlepšení, situace svědčí o širších nedostatcích v systémech sociální ochrany a dávek, a to i z hlediska rozdělování a efektivnosti sociálních výdajů při omezených fiskálních zdrojích. Sociální transfery mají pouze omezenou schopnost snižovat chudobu, zejména u dětí. Regionální rozdíly v míře chudoby a v dopadu sociálních transferů přetrvávají a poukazují na nerovnoměrné pokrytí a přístup k dávkám a službám na různých územích, zejména ve venkovských oblastech, a to i přes určitý pokrok v posledních letech. Koordinace mezi celostátními a regionálními službami a dávkami v oblasti sociální péče, zdravotnictví a zaměstnanosti je nadále omezena roztříštěnými pravomocemi, různorodými kritérii způsobilosti a překrývajícími se nástroji. Zajištěním větší koordinace by se mohlo přispět ke komplexnější a trvalejší podpoře. Využívání vnitrostátního systému minimálního příjmu (Ingreso Mínimo Vital – IMV) a souvisejících přídavků na děti (Complemento de Ayuda para la Infancia – CAPI) se zvýšilo, zaostává však za potenciálem, přičemž značná část způsobilých domácností stále nedostává podporu z důvodu administrativní zátěže, složitých postupů pro získání nároku a omezené informovanosti. Zvýšení využívání a přiměřenosti, jakož i související aktivační politiky a zlepšení přizpůsobivosti systému minimálního příjmu změnám v situaci domácností by pozitivní dopad dávky posílily. Přestože cílem nedávných úprav bylo zlepšit pracovní pobídky, míra jejich účinnosti se teprve ukáže. Rozšířením možností sociálního začleňování systematičtější kombinací podpory příjmu s přizpůsobenými sociálními službami by se navíc dále zlepšily výsledky u zranitelných skupin, včetně dětí ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením. Je také nutné změnit strukturu veřejných výdajů ve prospěch politik podporujících děti a mladé lidi, jako je vzdělávání, přístup k bydlení a zaměstnanost.

Řešení všech těchto výzev vyžaduje další zvýšení účinnosti, přiměřenosti a pokrytí sociální pomocí a zároveň zajištění větší soudržnosti mezi peněžními transfery, věcnou podporou, aktivizační podporou a daňovými výhodami, což by rovněž přispělo k podpoře vzestupné sociální konvergence v souladu s druhou fází analýzy zemí provedené útvary Komise na základě Rámce sociální konvergence ([18]).

(36) S ohledem na klíčovou úlohu lidského kapitálu při zvyšování konkurenceschopnosti a strategické autonomie Unie doporučila Rada v roce 2026 členským státům, aby přijaly opatření, jimiž by se urychleně řešily s lidským kapitálem související strukturální problémy v oblasti dovedností, vzdělávání a odborné přípravy, protože brzdí konkurenceschopnost. K provádění doporučení Rady o lidském kapitálu v Unii mohou letošní doporučení pro Španělsko přispět.

(37) Přestože se systém odborného vzdělávání a přípravy (OVP) nadále rozvíjí a počet studentů zapsaných v programech OVP se na všech úrovních zvýšil, přetrvává nesoulad mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi, který je důsledkem strukturálního nesouladu mezi OVP a vysokoškolským vzděláváním a potřebami trhu práce. Nedostatek absolventů středoškolské úrovně v důsledku nízkého počtu studentů středního odborného vzdělávání a přípravy, zejména v oborech STEM, se vyskytuje společně s nedostatkem dovedností v některých technických odvětvích, jako je stavebnictví a zpracovatelský průmysl. Počty studentů zapsaných v programech OVP jsou v jednotlivých regionech velmi nerovnoměrné. Přestože je veškeré OVP od nedávné reformy systému formálně duální, plné zavedení duálního OVP dosud nebylo realizováno a v jednotlivých regionech se liší v závislosti na jejich ekonomické struktuře a zapojení podniků. V oblasti vysokoškolského vzdělávání vykazuje Španělsko vysokou úroveň dosaženého terciárního vzdělání, přesto přetrvává nedostatek pracovníků ve vysoce žádaných oborech, jako jsou informační a komunikační technologie, strojírenství a zdravotnictví. Zatímco absolventi programů odborného vzdělávání a přípravy a vysokoškolského vzdělávání v oborech STEM vykazují dobré výsledky v oblasti zaměstnanosti, což svědčí o vysoké poptávce po těchto specializacích, nízká míra účasti, genderová nevyváženost a předčasné ukončení studia v programech STEM mohou omezit schopnost Španělska podporovat inovace a realizovat zelenou a digitální transformaci. Účast dospělých na vzdělávání je navíc stále nízká a nerovnoměrná, což omezuje možnosti prohlubování dovedností a zhoršuje počáteční znevýhodnění.

([18]) SWD(2026) 122 – Druhá fáze analýzy sociální konvergence zemí na základě Rámce sociální konvergence (SCF), 2026.

(38) Španělsko dosáhlo významného pokroku při snižování počtu osob, které předčasně ukončily vzdělávání a odbornou přípravu, jejich počet však zůstává vysoký. Ačkoli se v posledních letech tento počet snížil, stále je výrazně nad průměrem EU i nad cílem EU pro rok 2030. Přetrvávají regionální rozdíly a předčasné ukončení školní docházky se týká zejména zranitelných skupin. U mladých lidí narozených v zahraničí je téměř třikrát vyšší pravděpodobnost, že předčasně ukončí vzdělávání, než u jejich vrstevníků narozených v zemi původu. Romská mládež dosahuje podstatně nižší úrovně vyššího sekundárního vzdělání než běžná populace a neúměrně jsou dotčeni mladí lidé se zdravotním postižením. Přetrvávají také rozdíly mezi pohlavími, přičemž vyšší míra je zaznamenána u mužů. Od roku 2012 se postupně zhoršují výsledky v základních dovednostech, čímž se prohlubuje rozdíl mezi výsledky Španělska a cílem EU snížit do roku 2030 podíl žáků se slabými výsledky ve čtení, matematice a přírodních vědách pod 15 %. Značné zůstávají rovněž regionální rozdíly v základních dovednostech, přičemž některé regiony vykazují trvale horší výsledky, než je celostátní průměr.

(39) Přestože Španělsko dosahuje relativně dobrých výsledků v oblasti zdraví, přetrvávají problémy v přístupu ke zdravotní péči a službám dlouhodobé péče, což negativně ovlivňuje zdraví obyvatel, sociální spravedlnost a produktivitu. Je třeba zvýšit kapacity v oblasti primární péče a dlouhodobé péče, aby se zlepšila její dostupnost a zajistila přiměřenost v kontextu stárnutí obyvatelstva a související zvyšování poptávky po těchto službách. Akční plán primární a komunitní péče na období 2025–2027 sice usiluje jak o rozšíření kapacit primární péče zavedením aktualizovaného společného portfolia služeb, tak o snížení nedostatku pracovních sil, přesto je navzdory nedávným reformám zaměřeným na deinstitucionalizaci dlouhodobé péče stále zapotřebí další úsilí o snížení nedostatku pracovních sil, zmírnění regionálních rozdílů a zkrácení čekacích dob a o řešení přetrvávající investiční mezery.

(40) Španělsko se potýká s významnými problémy v oblasti zdravotní péče a dlouhodobé péče. Patří mezi ně věková struktura, nerovnoměrné rozdělení odborníků a předpokládaný nedostatek praktických lékařů, zdravotních sester a dalších specialistů. Pracovní podmínky jsou také stále náročné, což snižuje kvalitu a atraktivitu pracovních míst. V zájmu řešení těchto nevyrovnaností by Španělsko mohlo přijmout opatření, jimiž by optimalizovalo náboru a udrželo by si talenty a jimiž by se zlepšily pracovní podmínky, mimo jiné prostřednictvím vyváženého vzdělávání, rozšířením nových profesních úloh, a to i pro zdravotní sestry, větší flexibilitou, digitalizací, genderovou vyvážeností, omezením neformální práce v pečovatelských profesích a revizí systému směn. Významnou výzvou zůstávají také regionální rozdíly v dostupnosti a kvalitě služeb, které se ještě zhoršují v důsledku nedostatku personálu. Reforma primární péče a její regionální dopady vyžadují další hodnocení, neboť integrace péče probíhá v různých regionech odlišně. Španělsko by mělo přijmout modely osvědčených postupů, zavést náležité monitorování a používat regionální ukazatele. Službám by také prospělo zlepšení koordinace mezi celostátní a regionální úrovní a mezi jednotlivými službami (v oblasti zdravotnictví, sociálních věcí, zaměstnanosti a vzdělávání). Přístup ke službám dále ztěžují prodlužující se čekací doby. Španělsko zřídilo v roce 2024 pracovní skupinu pro problematiku čekacích listin, která má sjednotit správu a údaje napříč autonomními oblastmi, nicméně je třeba přijmout další opatření k řešení těchto nedostatků prostřednictvím cíleného personálního zajištění, digitálního třídění pacientů a harmonizace správy čekacích listin.

(41) Ačkoli španělský systém zdravotní péče obecně zajišťuje dobré výsledky v oblasti zdraví při relativně nízkých nákladech, předpokládá se, že výdaje na zdravotní péči v příštích desetiletích výrazně vzrostou, jelikož bude v důsledku demografických změn vyvíjen rostoucí tlak na veřejné finance. Aby byla zajištěna udržitelnost a zároveň zachována přiměřenost služeb, mohla by se opatření zaměřit na maximalizaci stávajících zdrojů na základě zvýšení efektivnosti. Těchto cílů by bylo možné v oblasti služeb dlouhodobé péče dosáhnout lepším přidělováním zdrojů, lepší kategorizací osob podle stupně závislosti na ostatních a související péčí o příjemce. Kromě toho by bylo možné zaměřit úsilí na další deinstitucionalizaci a komunitní péči. K efektivnějším systémům by přispěla také lepší koordinace dlouhodobé péče se zdravotnickými službami. Pokud jde o primární péči, investice do interoperabilní digitalizace, telemedicíny a prevence by vedly k jejímu efektivnějšímu poskytování. V rámci přezkumu výdajů na období 2018–2020 navrhl orgán AIReF opatření k posílení efektivnosti v oblasti výdajů na léčiva a nemocnice, která by vedla ke konkrétním úsporám. Španělsko má prostor pro zlepšení míry zavádění generických a biologicky podobných léčivých přípravků v některých terapeutických kategoriích. Efektivnost lze zvýšit rovněž řešením nerovností, zlepšením hodnocení v oblasti výdajů na léky a odstraněním neopodstatněných regionálních rozdílů v nákladech na lékařské zákroky a lékařské předpisy. V tomto ohledu by Španělsku prospělo provedení doporučení orgánu AIReF, které se týká zvýšení efektivnosti výdajů prostřednictvím lepšího monitorování daňových výdajů, čímž by vytvořilo nezbytný fiskální prostor pro řešení rostoucích tlaků na výdaje na zdravotní péči.

(42) Vzhledem k úzké provázanosti ekonomik členských států eurozóny a jejich kolektivnímu příspěvku k fungování hospodářské a měnové unie Rada v roce 2026 doporučila, aby členské státy eurozóny přijaly opatření k provedení doporučení týkajícího se hospodářské politiky eurozóny z roku 2026, a to i prostřednictvím svých plánů pro oživení a odolnost. V případě Španělska pomáhá doporučení č. 1 provést první, druhé a třetí doporučení pro eurozónu, doporučení č. 2 pomáhá provést čtvrté doporučení pro eurozónu, doporučení č. 3 pomáhá provést sedmé, osmé a deváté doporučení pro eurozónu, doporučení č. 4 pomáhá provést sedmé doporučení pro eurozónu, doporučení č. 5 pomáhá provést páté doporučení pro eurozónu a doporučení č. 6 pomáhají provést druhé a páté doporučení pro eurozónu,

DOPORUČUJE Španělsku v letech 2026 a 2027:

1. S ohledem na odchylku, kterou Komise předpokládá pro rok 2026 oproti doporučené dráze čistých výdajů, zajistit, aby byla u čistých výdajů dodržena maximální tempa růstu doporučená Radou dne 21. ledna 2025 a zároveň využít flexibilitu v rámci národní únikové doložky aktivované Radou. Posílit celkové výdaje na obranu a bezpečnost a připravenost při současném zajištění udržitelnosti dluhu a efektivity výdajů, jakož i postupně upravit rozpočet tak, aby byly strukturálně vyšší výdaje na obranu zachovány. Zajistit, aby opatření přijatá ke zmírnění dopadu prudkého nárůstu cen energií byla dočasná, zaměřená na ochranu zranitelných domácností nebo na řešení potřeb energeticky náročných podniků, zachovávala pobídky k úsporám energie a jejich fiskální náklady byly slučitelné se závazky podle fiskálního rámce EU. Nadále provádět soubor reforem a investic, které jsou podkladem pro prodloužení období korekce, podle doporučení Rady ze dne 21. ledna 2025. Zlepšit fiskální udržitelnost především omezením daňových výdajů a zároveň chránit růst a podporovat domácnosti s nízkými příjmy. Zvýšit efektivnost výdajů prostřednictvím lepšího monitorování daňových výdajů a provádění přezkumů výdajů na celostátní a regionální úrovni.

2. Zajistit kontinuitu reforem a investic prováděných v rámci Nástroje pro oživení a odolnost. Urychlit úsilí, pokud jde o provádění programů politiky soudržnosti, v příslušných případech na základě přerozdělení zdrojů na strategické priority a flexibility dohodnuté v souvislosti s přezkumem rámce politiky soudržnosti v polovině období.

3. Podpořit produktivitu a inovace snížením administrativní zátěže a regulační roztříštěnosti mezi regiony, včetně odstranění překážek maloobchodu a volného pohybu zboží. Zlepšit výkonnost justičního systému zajištěním odpovídajícího personálního obsazení, harmonizované digitalizace a plné interoperability mezi regiony. Usnadnit inovace, expanzi a rozšiřování podniků v odvětvích s vysokou přidanou hodnotou, mimo jiné podporou stabilních investic do výzkumu a inovací, posílením spolupráce mezi průmyslem a akademickou obcí a zlepšením přístupu k financování, zejména k rizikovému kapitálu.

4. Zintenzivnit koordinaci v oblasti odolnosti vůči změně klimatu na celostátní, regionální a místní úrovni. Zlepšit hospodaření s vodou a správu vodních zdrojů a rozšířit recyklaci městských odpadních vod. Přizpůsobit kritickou infrastrukturu změně klimatu, včetně železnic a silnic, a prosazovat přírodě blízká řešení ke zmírnění souvisejících rizik. Investovat do ukládání energie, přenosu a distribuce elektřiny a do přeshraničního propojení elektroenergetických soustav. Podporovat dekarbonizaci průmyslu, budov a elektrifikaci dopravy.

5. Rozšířit bytový fond, mimo jiné revizí regulačního rámce, zefektivněním povolovacích postupů, zlepšením dostupnosti pozemků a změnou využití nedostatečně využívaného stavebního fondu. Zvýšit nabídku cenově dostupného a sociálního bydlení, upřednostňovat nájemní bydlení, které bude lépe odpovídat územním a regionálním potřebám a bude založeno na udržitelných systémech financování, jež jsou méně závislé na veřejném financování.

6. Řešit dětskou chudobu, mimo jiné vyvážeností sociálních výdajů napříč generacemi a zlepšením pokrytí a přiměřenosti sociálních transferů a sociální pomoci a jejich propojení s aktivizací, a to v zájmu dalšího snížení příjmových nerovností. Snížit nesoulad mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi dalším posílením duálního systému odborného vzdělávání a přípravy, zvýšením relevance vysokoškolského vzdělávání pro trh práce a vzdělávání dospělých se zaměřením na obory STEM. Zlepšit základní dovednosti a řešit problémy předčasného ukončování školní docházky. Zlepšit přístup ke zdravotní péči zvýšením kapacit v oblasti primární péče a dlouhodobé péče, řešením nedostatku pracovních sil a zkrácením čekacích dob. Řešit regionální rozdíly v přístupu k příležitostem a službám, zejména v oblastech, které čelí rychlému vylidňování, a zároveň zvýšit efektivitu, která vytvoří fiskální prostor pro řešení rostoucího tlaku na výdaje.

V Bruselu dne 10. července 2026.

Za Radu

předseda

S. HARRIS